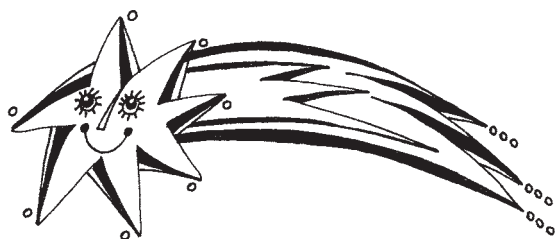

V rozesílce s číslem 20 najdete aktuální pozvánky a upozornění na akce, programy i nové grantové výzvy.

Nastává prosinec – oblíbený měsíc. Nejenže je poslední v roce, dvanáctý, ale je plný zajímavých událostí. V neděli 1. prosince začíná ADVENT, v prvním týdnu přichází Mikuláš s čerty a anděly. Závěr měsíce je pak slavnostní ve spojení s Vánoce, koledami, dárky, pohádkami, cukrovím a volnem. Týden po Štědrém dnu následuje Silvestr, tedy konec roku. Před Vánoci nastává zimní slunovrat, kdy Slunce stojí nad obratníkem Kozoroha a nastane nejkratší den v roce a tím pádem také nejdelší noc.

Přejeme vám poklidný čas adventní, spoustu času na setkávání s přáteli a návštěvu zajímavých programů.

Z významných dnů připomínáme: 5. prosinec – Světový den půdy, Mezinárodní den dobrovolníků, děti navštěvuje Mikuláš, 11. prosince – Mezinárodní den hor, Světový den dětství, 15. prosince – Den čaje, 21. prosince – První zimní den.

Akce do DIÁŘE:

Pátek 6. prosinec	Workshop lektorů LÍSKY www.liska-evvo.cz
	Klub ambasadorů fair trade www.liska-evvo.cz
Čt – Ne 9.–12. ledna	Specializační studium koordinátorů EVVO, modul 4 www.liska-evvo.cz

Osvětové kampaně LÍSKY

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Ptáci – žijí tady s námi (1.–30. dubna)

Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené (9.–31. května)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (1. května – 30. června)

Stromy a my (15. září – 31. října)

Po dobu trvání dané kampaně vám poskytujeme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi, pozveme vás na programy, výstavy, dny otevřených dveří, slavnosti, semináře a exkurze atd. www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Připravili jsme pro Vás rozesílku 20/2019. Některé texty zůstávají beze změny, slouží jako rychlý zdroj informací.

Nové texty jsou označeny ikonkou

<http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- 1 Rozšiřující studium pro koordinátory EVVO
 - 1.1 Přihláška na studium
- 2 Leták MRKEV
- 3 Leták Mrkvička

Klub LÍSKY

Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpoříte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Členem Klubu může být i rodina, škola či organizace. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Pozvánky

28. VALAŠSKÝ MIKULÁŠSKÝ JARMEK
VALAŠSKÉ KLOBOUKY 6.-7. 12. 2019

WWW.JARMEK.CZ

SDRUŽENÍ PRO ROZVOJ SOLÁŇ

PEČENÍ A ZDOBENÍ PERNÍČKŮ

Neděle 8. 12. 2019 od 10.00 – 15.00 hodin
IC ZVONICE SOLÁŇ

Hraje Malá Jasénka
Cimbálová muzika a zpěváčci

SKANZEN ROCHUS
expozice lidové architektury v Uherském Hradišti

RADOSTNÁ NOVINA
14. prosince 2019 od 13.00 do 16.00 hodin
Vánoce tak, jak je prožívali naši předkové. Štědrovečerní tabule, koledy, vůně cukroví, vánoční zvyky a tradice.

**ŠTĚPÁNSKÉ KOLEDOVÁNÍ
VE STODOLE**
26. prosince 2019 od 14:00 do 16:30 hodin
Osmý ročník vánočního setkání u historické stodoly na Rochusu s hudeckou sestavou CM Burčáci a primášem Františkem Ilikem.

Akte jsou spolufinancovány Zlínským krajem. Změna programu vyhrazena. Vše informací o programu najdete na skanzenochus.cz nebo na Park a skanzen Rochus Uh. Hradiště.

Získejte inspiraci do výuky

Chcete získat novou inspiraci do výuky, sdílet zkušenosti s globálními tématy a vyzkoušet nové metodické materiály?

Zúčastnit se mohou **učitelé 2. stupně ZŠ a SŠ a studenti pedagogiky, kteří mají zájem začleňovat aktuální globální témata do výuky**, a to i ta citlivá jako jsou klimatická změna, chudoba, nerovnost, migrace atd.

Olomouc, Skautský institut, 10. 12. 2019

Seminář v rozsahu 4 vyučovací hodiny je ZDARMA.

Získáte:

- tištěné metodické publikace zaměřené na Cíle udržitelného rozvoje
- vzorové lekce
- informace a podněty od dalších pedagogů
- zpětnou vazbu od tvůrců metodik
- certifikát o absolvování semináře u organizace akreditované MŠMT

Zdroje (nejen) pro EVVO

- **Národní program životního prostředí. Výzva č. 7/2019: Přírodní zahrady**
Proměnit školní pozemek na prostor vhodný pro venkovní výuku a posílit kontakt dětí s přírodou umožní nová dotační výzva. Rozděleno bude 250 milionů korun na vybudování hřišť a zahrad v přírodním stylu. Příjem žádostí od 3. února 2020. **LÍSKA poskytuje poradenství při zpracování žádosti** (viz str. 7).

www.liska-evvo.cz/doc/narodni-program-zivotni-prostredi-vyzva-c-72019-prirodni-zahrady

- **Výzvy Erasmus plus** – www.ef-czech.cz/erasmus/

- **Výzva Nadace VIA „Živá komunita“** – program podporující aktivní lidi, kteří chtějí zlepšit život ve své sousedské komunitě.

www.nadacevia.cz/ziva-komunita

- **Nová výzva Sážíme budoucnost – hlavou – srdcem – rukama**

Nadace Partnerství vyzývá: zasadte se s námi o lepší budoucnost a přidejme společně do české krajiny 10 milionů stromů pro odolná města a zdravou krajinu.

www.sazimebudoucnost.cz

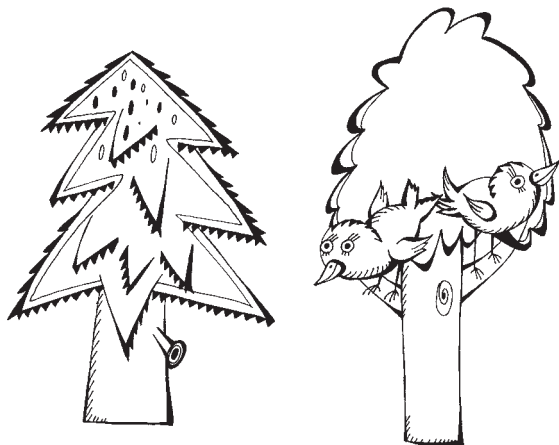
Co člověk – to strom do 5 let

Cílem projektu je do pěti let vysázet 10 milionů stromů mimo les. Za každého občana Česka jeden.

Počítadlo na stránkách www.sazimebudoucnost.cz začíná sčítat stromy vysazované po celé České republice. Státní fond životního prostředí ČR podpoří výsadbu komunitní zeleně dotační výzvou s alokací 100 milionů korun.

Nově se rozšířila podpora na sazenice stromů s výškou od 121 cm a současně došlo ke zpřesnění, že do žádostí o podporu lze zahrnout také stromy ovocné. Úpravy jsou platné od 13. listopadu 2019.

www.narodniprogramzp.cz/dotaci-podporime-i-vysadbu-mensich-stromu

Náměty, doporučení, inspirace a příklady dobré praxe

- **PŘIKRMUJTE A POZORUJTE**

Mrazivá rána napovídají, že je čas začít přikrmovat ptáky. Začátek listopadu je skutečně ideální doba na oprášení ptačích krmítek. Pokud ptáky začneme přikrmovat již nyní, zvyknou si na dané krmítko a za krutých mrazů najdou vždy cestu za potravou.

Do krmítek dáváme zprvu jen hrstku krmiva, ale pravidelně. Až udeří mrazy nebo napadne sníh, je dobré zvýšit množství krmiva. Přikrmovat můžeme až do konce března.

Od minulé zimy se každý majitel krmítka může stát vědcem tím, že se zapojí do **celostátního sčítání ptáků na krmítkách ve dnech 10.–12. ledna 2020**.

Příprava na sčítání (tzv. Ptačí hodinku) začíná ale již tím, že ptáky na své krmítko naučíte létat. Česká společnost ornitologická, která sčítání organizuje, navíc připravila zajímavý web, na kterém se každý může dočíst, jak správně přikrmovat a ptáky pozorovat. Informace můžete také dostávat postupně emailem.

Více o sčítání krmítkových ptáků se dozvíte na: <https://ptachodinka.birdlife.cz/>

- **Fridays For Future Česká republika,**

www.facebook.com/fridaysforfuture.cz

- **Zapojte se a sledujte iniciativu Ministerstva životního prostředí #dostbyloplastu** www.mzp.cz/ či www.nepetuj.cz

- **STOP palmovému oleji,** www.stoppalmovemuoleji.cz/

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Prodej zboží s certifikací Fairtrade roste

V roce 2018 pokračoval nárůst prodeje zboží s certifikací Fairtrade. Nejvíce se u nás prodalo fairtradového kakaa, nejvyšší procentuální nárůst však zaznamenala fairtradová bavlna. O třetinu vzrostl také objem prodané fairtradové kávy.

„Český trh s fairtradovým zbožím a surovinami je velmi dynamický, prodeje klíčových surovin rostou už několik let po sobě o desítky či dokonce o stovky procent. Důvodem je hlavně to, že vyšší zájem o udržitelnou spotřebu u nás ve srovnání se západní Evropou přišel později a prostor pro růst je stále velký,“ říká Hana Malíková, ředitelka neziskové organizace Fairtrade Česko a Slovensko. „Nárůst objemů prodaných fairtradových surovin v České republice má konkrétní pozitivní dopady: čím více výrobků s certifikací Fairtrade se na trhu uplatní, tím více jich pěstitelé ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky mohou prodat za podmínek Fairtrade – tedy mimo jiné za cenu, která skutečně pokrývá náklady včetně jejich práce,“ dodává H. Malíková.

Podíl fairtradové kávy na celkové spotřebě stoupl na 2,85 procenta

Fairtradové kávy, která je zřejmě nejznámější fairtradovou surovinou, se loni na českém trhu prodalo 714 tun, tedy o 37 % více než v roce 2017. Z tohoto množství fairtradové kávy by se dalo připravit více než 81 milionů šálků espressa. To pro lepší představu znamená, že každý obyvatel ČR, včetně nemluvňat vypil v roce 2018 téměř osm (7,7) šálků fairtradové kávy.

Nejvíce se prodalo fairtradového kakaa, „skokanem roku“ je ale bavlna

O 155 % vzrostla v roce 2018 na českém trhu spotřeba fairtradového kakaa, prodalo se ho celkem 1420 tun, převážně ve formě čokolády a cukrovinek. Lídrem v oblasti fairtradového kakaa je společnost Lidl.

Největší procentuální nárůst zaznamenaly prodeje fairtradové bavlny. Ty loni meziročně stouply o 317 % na 217 tun. Za nárůstem spotřeby stojí hlavně řetězec Kaufland, který pořízuje pracovní oblečení pro své zaměstnance z fairtradové bavlny, dále Lidl a síť drogerií dm drogeriemarkt, které na svých prodejnách nabízejí nákupní tašky z fairtradové bavlny, a výrobce povlečení Dibella.

O 214 % stoupl prodej fairtradového čaje (22 tun), fairtradového třtinového cukru se loni v ČR spotřebovalo 105 tun (nárůst o 24 %). Zapojení do systému Fairtrade přináší pěstitelům a zaměstnancům ze zemí takzvaného globálního Jihu nejen odpovídající výkupní ceny, ale také takzvaný fairtradový příplatek. „Ten slouží k investicím do rozvoje, do zvyšování efektivity a kvality produkce, ale také do nezbytné infrastruktury, která slouží nejen samotným pěstitelům, ale celé jejich komunitě. Jedná se například o budování zdrojů nezávadné pitné vody, zdravotnických zařízení, škol a další,“ říká H. Malíková.

Konkrétními příklady využití fairtradového příplatku doplňuje Ousmane Traore, předseda fairtradového družstva pěstitelů kakaa Ecakog z Pobřeží slonoviny. „Díky těmto prostředkům jsme postavili studnu, k níž má přístup celá vesnice, a koupili traktory a dvě nákladní auta pro svoz produkce. Dále jsme zhruba dvěma stům dětí pořídili školní aktovky a osmdesát dětí získalo díky fairtradovému příplatku školní půjčku a družstvo bylo schopné vybavit své agroinženýry motocykly, aby mohli dojíždět i do odlehlých oblastí a pomáhat jednotlivým pěstitelům s péčí o kakaovníky.“

Za fairtradové produkty, které si loni koupili čeští zákazníci, získala družstva farmářů v Africe, Asii a Latinské Americe na fairtradovém příplatku celkem přes 13,6 milionu korun, tedy o dvě třetiny více než v roce 2017.

Průzkum naznačil vysoký zájem Čechů o témata spojená s principy Fairtrade, jako jsou ochrana životního prostředí nebo zákaz dětské práce.

Čeští obchodníci jsou v zařazování fairtradových výrobků do svého sortimentu velmi aktivní, jak ostatně dokládají i data o zvyšujících se prodejích. Pokud jde o povědomí o známce FAIRTRADE, podle průzkumu ji zná 59 % českých spotřebitelů, 32 % respondentů uvedlo, že přesně ví, co toto označení znamená, 18 % respondentů také uvedlo, že v posledních 3 měsících vědomě koupilo výrobek s označením FAIRTRADE.

Zdroj: <https://fairtrade-cesko.cz/>

Učit jen to užitečné. Neodříkávat, chápat. České vzdělávání čeká radikální změna

Ministerstvo školství představilo spolu s autory Strategie 2030+ plán, kudy se má ubírat vzdělávání v Česku do roku 2030. Přináší celou řadu změn, které by měly zastaralé pojetí výuky přetvořit ve školu pro život. Žáci se učí až polovinu zbytečných informací, biflují chvilkové znalosti kvůli testu. S tím má být konec. Zásadní však bude, zda učitelé změny přijmou a dostanou k nim prostor.

<https://zpravy.aktualne.cz/domaci/strategie-2030-ucit-jen-to-uzitecne-neodrikavat-chapat/r~c2f35300014f11ea9b40ac1f6b220ee8/?>

Zachraň JÍDLO – Díky paběrkování se letos zachránilo rekordních 20,5 tun ovoce a zeleniny

I přes malou úrodu ovoce se v roce 2019 podařilo z polí a sadů zachránit přes 20 tun jídla, které putovalo do potravinových bank v České republice.

Iniciativa Zachraň jídlo, která s projektem Paběrkování začala v roce 2015, jezdí k zemědělcům pro úrodu, která neodpovídá estetickým standardům, nebo se jí už nevyplatí sklízet. Letos se podařilo nasbírat nejvíc ovoce a zeleniny od začátku projektu. Kromě dobrovolníků z Prahy se totiž ke sběru připojili i dobrovolníci z Brna, Českých Budějovic a Litoměřic, kteří paběrkovali pro místní potravinové banky.

Od rybízu, hrušek, broskví a višní až po kedlubny, dýně, mrkev a cibuli. Paběrkování má letos za sebou úspěšnou sezónu a slaví rekordní množství zachráněného jídla. Výjezdy se konaly po domluvě se zemědělci a sbíralo se u nich na poli i v sadech. Šlo o ovoce a zeleninu, které neodpovídaly svým vzhledem, nebo jichž byl nadbytek, a do obchodů by se proto nedostaly. Celková hodnota zachráněného jídla je asi 615 000 Kč.

www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/obsah/1291/diky-paberkovani-se-letos-zachranilo-rekordnich-205-tun-ovoce-a-zeleniny/

Učíme se venku

Otevřený společný projekt a kampaň více organizací. LÍSKA je jednou z nich. Projekt spojuje učitele, rodiče i odborníky. Podporuje hru a učení venku jako předpoklad zdravého rozvoje dětí.

Je chladno? Je konec učení venku? Nebo naopak startují nové možnosti? Záleží na tom, co chceme vidět, zda překážku či příležitost.

Pomůcky k učení venku – kde pořídit?

Je jich plná příroda – kamínky, dřívka, šišky, kaštiny, žaludy, pecky ze švástek či meruněk, voda, sníh.

Jak to vidí učitelé?

Baví samotné učitele učit venku? Jak reagují děti? Jak překonávali prvotní překážky a jaké jsou jejich zkušenosti? Podívejte se na další video, které jsme natočili s několika učitelkami a učitelem, kteří venku učí pravidelně a již delší dobu.

www.facebook.com/ucimesevenku.cz/videos/288881058457555/

Inspiraci hledejte na www.ucimesevenku.cz/stahuji nebo ve skupině www.facebook.com/groups/ucimesevenku/

Chaloupky připravily přehled materiálů pro výuku venku, www.chaloupky.cz/ucime-se-venku

Pokud hledáte inspiraci ven, rozhodně se připojte ke skupině UČÍME se VENKU nebo prozkoumejte www.ucimesevenku.cz

První on-line kurz Učíme se venku je tu!

(na <https://ucimesevenku.cz/kurz-2019/>)

Chcete ho s námi otestovat? Máme testovací místa zdarma. Nestiháte přijet na seminář UČÍME se VENKU naživo? Vyzkoušejte zatím on-line kurz, který vám zkrátí cestu ven.

Co vás v kurzu čeká? 7 KROKŮ VEN

JAK BUDE KURZ PROBÍHAT?

Po přihlášení do kurzu (na webu <https://ucimesevenku.cz/kurz-2019/>) dostanete každé dva dny email s postupnými kroky kurzu. Je na vás, kdy a jak výzvy zrealizujete. Kurz poběží 14 dní teď v prosinci, ale po přihlášení vám přístup do materiálů kurzu zůstane i po jeho dokončení. Všechny materiály, odkazy a videa budete mít stále po ruce na webové stránce kurzu.

FORMULÁŘ pro přihlášení najdete na:

<https://ucimesevenku.cz/kurz-2019/>

Bližší informace na emailu: tym@ucimesevenku.cz

Výukové programy, projektové dny a exkurze pro školy

- **LÍSKA, z.s., www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz**
Exkurze na farmy, besedy, výukové programy, školní farmářské dny, projektové dny:

Projektový den

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu projektové výuky. Vede k rozvoji osobnostních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zaměření projektové výuky:

- regionální vlastivěda, interpretace místního dědictví
- regionální udržitelná ekonomika (zemědělství, řemesla) – doporučujeme Školní farmářský den
- polytechnika, přírodovědná gramotnost (zahradra, voda, odkud se bere jídlo, učení venku, cíle udržitelného rozvoje)
- a další dle potřeby MŠ či ZŠ.

Financování možné i z tzv. „ŠABLON II“.

www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny

Program pro školu v přírodě

v rozsahu 1–5 dnů: farmářská stezka, stezka přírody, tematické výukové programy (VODA, Odkud se bere jídlo, Můj den na farmě apod.), exkurze do přírody či na farmu a další dle domluvy se školou.

Financování možné i ze „ŠABLON II“.

- **Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,**
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- **Centrum Veronica Hostětín,**
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- **Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín**
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- **Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole**
www.prokrajinu.eu
- **Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín**
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- **Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,**
www.parkrochus.cz
- **Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,**
www.ddmsikula.cz
- **Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou,** www.bilekarpaty.cz/vis

Publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníci

- Nové číslo bulletinu **BEDRNÍK Krajina 21. století** a nové číslo časopisu pro zahradní pedagogiku školní zahrada: **Půda jako detektivka a dobrodružství, ekosystém, který umí skoro zázraky.** www.e-bedrnik.cz/
- **Bulletin Mrkvička** na téma Pojdme do zimní přírody www.e-bedrnik.cz/maturske-skoly/informacni-bulletin-mrkvicka/
- **Zajímavá pomůcka 17 aktivit k 17 cílům**
V NaZemi vytvořili 17 kartiček k 17 cílům udržitelného rozvoje. Na každé kartičce najdete vzdělávací aktivitu. Kartičky jsou primárně určené skautům a skautkám, ale jsou dobře využitelné pro všechny děti a mladé lidi. Těm pomohou pochopit, co to znamená být aktivní a zodpovědný/á občan/ka, zjistit, jak mohou být prospěšní/é vlastním komunitám i světu.
Metodická příručka: www.nazemi.cz/globalni-cile-udrzitelneho-rozvoje
Jednotlivé karty: www.nazemi.cz/dokumenty/aktivity
- **Můj první zápisník, díl 2**
Kniha se právě tiskne. Kdo má zájem může už objednávat. Kniha bude odeslána začátkem prosince, tak abyste ji mohli mít včas pod stromečkem. www.muji1zapisnik.cz
- **Kdopak to tu běžel?**
Nová půvabná knížka o stopách zvířat ve sněhu, pro děti od čtyř let.
www.knihkazda.cz/kdopak-to-tu-bezel
- Doporučujeme pomocníka k pobytu s dětmi venku: **Rok v přírodě s mrňaty**, autoři Marie Rajnošková, Martin Kříž www.lipka.cz/lipka?idk=zbozi43
- **Ladislav Miko a kol.: Život v půdě**
Oznamuje se všem, koho to zajímá či baví, že přišla na svět publikace, která si klade za cíl ukázat po čem šlapeme (obrazně i doslova) a vzbudit zájem o úchvatný a tolik důležitý svět půdních breberek. Knihu lze objednat na e-shopu Lipky: www.lipka.cz/lipka?idk=zbozi82
- **Tabule do zahrad**
Rezekvítek prodává kromě určovacích klíčů také „určovací“ tabule bezobratlých – půdních, vodních i lučních živočichů. Hodí se zejména na školní a školkové zahrady, do naučných stezek apod. Najdete je na: www.rezekvitek.cz/?idm=35

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

- **Klimatická soutěž CO2 liga, 9. ročník.** www.CO2liga.cz

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

- **Badatelsky orientované vyučování**
<http://badatele.cz/cz>
- **Fairtradová škola**
www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly
- **Globální rozvojové vzdělávání**
www.globalnirozvojovovzdelavani.cz
- **GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,**
<https://globe-czech.cz/cz>
- **Jeden svět na školách (mediální vzdělávání)**
www.jsns.cz
- **Mezinárodní program Ekoškola**
<https://ekoskola.cz/cz>
- **Odpovědná škola**
www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola
- **Skutečně zdravá škola**
www.skutecnezdravaskola.cz
- **Světová škola**
www.svetovaskola.cz
- **Škola pro udržitelný život**
www.skolaprozivot.cz
- **Žákovské parlamenty**
www.skolaprodemokracii.cz

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- **Muzeum v přírodě Rochus**
<http://www.parkrochus.cz/doc/12/>
výukové programy a exkurze na <http://www.parkrochus.cz/doc/294/>
- **Muzeum regionu Valašsko,**
www.muzeumvalassko.cz
- **14I15 Batův institut Zlín,**
www.14-15.cz
- **Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně,**
www.muzeum-zlin.cz
- **Valašsko muzeum Rožnov p. R., Valašský rok,**
www.vmp.cz
- **Informační centrum Velké Karlovice,**
<http://www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum>
- **Zvonice Soláň,**
<https://www.zvonice.eu/>

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Nabídka akreditovaných vzdělávacích programů pro ŠABLONY II pro skupiny pedagogů z jedné i více škol:

- EVVO, Učíme se venku, projektová a tematická výuka v EVVO,
- polytechnické vzdělávání, formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ a ZŠ,
- školní přírodní zahrada, vzdělávání na školní zahradě,
- osobnostně sociální rozvoj,
- projektové dovednosti v EVVO,
- výtvarné a rukodělné činnosti.

Informace a přihlášky: koutna.iva@seznam.cz

Přírodní zahrady

■ **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418

■ **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr

■ **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

■ **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>

■ **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>

■ Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. **Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.**

■ **Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedník. Na webu najdete interaktivní mapu školních zahrad, kam můžete přidat i tu vaši.

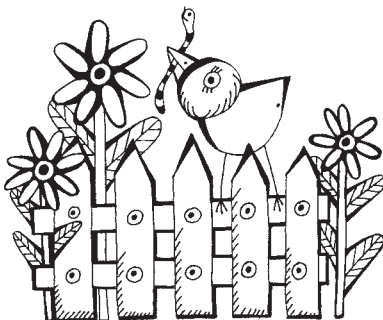
■ **Semínkovny ve Zlínském kraji**
Iniciativa na podporu semenaření a sdílení osiva ze zahrádek, seminkovny.com

Základní škola Vsetín, Rokytnice

Kontakt:
Semínkovna, ZŠ Vsetín,
Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz

Centrum Veronica Hostětín

Kontakt:
Centrum Veronica Hostětín,
č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz

V LÍSCE Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

■ **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

■ Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je **ALCEDO** – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí.

Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

LÍSKA je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

LÍSKA je místním podporovatelem **fair trade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

LÍSKA je členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování.

Více na www.fairtrade-cesko.cz/fairtrade/co-je-fairtrade

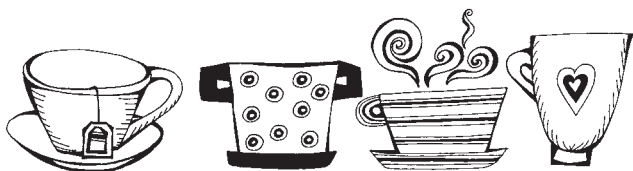
Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchodem kolem prodejny kol, do dvora, vstup je ze zadní části budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ).

Otevřeno:

pondělí – čtvrtek, 8.30–16.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaje, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobalu

■ Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

■ Regionální značky
www.regionalni-znacky.cz

■ **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobykyzkraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
www.iskopanice.cz

■ BEZOBALOVÉ OBCHODY ve Zlínském kraji:

Bezobaláč Zlín,

Náměstí T.G. Masaryka 2433, Zlín,
tel.: 608 180 874,
prodejna@bezobaluzlin.cz,
www.bezobaluzlin.cz

Vědomí, bezobalový obchůdek,

Dlouhá 211, Uherské Hradiště,
tel.: 777 956 032,
www.facebook.com/Vedomi-bezobalovy-obchudek

Bezobalov,

Zelené náměstí 1290, Uherské Hradiště,
tel.: 774 874 734,
www.facebook.com/Bezobalov-Uherske-Hradieste

Bez Uherský Brod,

Moravská 82, Uherský Brod,
www.facebook.com/BezUherskyBrod

Češkův mlýn,

Jarcová 160, Bystřička,
tel.: 733 539 250,
ceskumlyn@probio.cz,
www.probio.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem,

Palackého 457, Rožnov p. R.,
tel.: 730 100 240,
hanka@vyrobkyspribehem.cz,
www.vyrobkyspribehem.cz

Delizia – rozlévaná EKO drogerie,

ulice Mostecká, Vsetín
www.facebook.com/Delizia-Rozlevana-EKO-drogerie

ZeLo Bedýnky,

ulice Mostecká, Vsetín

Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDEĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětově nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcek k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z ovocného sadu**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z lískového lesa**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem**, Lenka Pavelčíková, cena 150 Kč.
- **Metodické listy Jak učit POLY, 4 ML Život v půdě**, cena 40 Kč, <http://www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1>

Objednávky na infoevvo@seznam.cz. Účtujeme poštovné.

- **Lískové osvětové kampaně** <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>
- **Přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete v Kalendáři akcí na webu Lísky <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky najdete na** <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Pomozte nám zachránit farmáře
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

